

ที่ นร ๐๕๐๖/๗๖๔๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๔/๕ เมษายน ๒๕๕๒

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง
“การเพิ่มความปลอดภัยในการใช้บริการรถโดยสารสาธารณะ”

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างอิง หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ สศ ๐๐๐๑/๒๒๔๒
ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๗/๖๗
ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

ตามที่ได้เสนอเรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ เรื่อง “การเพิ่มความปลอดภัยในการใช้บริการรถโดยสารสาธารณะ”
ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงคมนาคมได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย
ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๒ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ เรื่อง “การเพิ่มความปลอดภัยในการใช้บริการรถโดยสารสาธารณะ”

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของ
กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม
กระทรวงพลังงาน กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ สำนักงานปรมาณู สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
และผู้ประกอบการรถโดยสาร ทั้งนี้ ให้กระทรวงคมนาคมไปดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่
๑๖ กันยายน ๒๕๕๑ (เรื่องการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเรื่อง แนวทางการดำเนินการ
ของคณะรัฐมนตรีในเรื่องที่สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ
หรือความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี) ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้กระทรวง
คมนาคมทราบด้วยแล้ว และได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจ

/และสังคม ...

และสังคมแห่งชาติพร้อมความเห็นและผลการพิจารณาของกระทรวงคมนาคมทางเว็บไซต์ของ
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบ และขอขอบคุณสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

สช

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

29 มี.ย. 2552

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๑๔๙ (สุvida)

www.cabinet.thaigov.go.th

.....
.....
.....
.....
.....
.....

เรื่อง รายงานผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
กรณีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็น
ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓
เรื่อง การเพิ่มความปลอดภัยในการใช้บริการรถโดยสารสาธารณะ

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้เสนอแนะความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง การเพิ่มความปลอดภัยในการใช้บริการรถโดยสารสาธารณะ รวม ๗ ข้อ ซึ่งกระทรวงคมนาคมได้ประชุมร่วมกับหน่วยงานและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพลังงาน กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และผู้ประกอบการรถโดยสารเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ แล้ว สรุปผลการดำเนินการและความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีมีดังนี้

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ผลการดำเนินการ	ความเห็นประกอบ การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
๑. การพัฒนามาตรฐานรถโดยสารสาธารณะ ๑.๑ มาตรฐานพนักงานขับรถ รัฐต้องตรากฎ ระเบียบว่าด้วย มาตรฐานพนักงานขับรถ ระบบ ค่าจ้าง สวัสดิการ ระยะเวลาการทำงาน การพักผ่อนที่เหมาะสม วินัยมาตรฐานวิชาชีพของพนักงานขับรถ และสนับสนุนให้มีองค์กรของพนักงานขับรถในลักษณะคล้าย สหภาพแรงงาน ซึ่งทำหน้าที่ ด้านการควบคุมและสนับสนุน การพัฒนาจริยธรรมหรือมาตรฐานของพนักงาน	๑. ปัจจุบันได้มีกฎหมายบังคับใช้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้ • การขอและต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะให้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงคมนาคม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ในการขอและออกใบอนุญาต ขับรถและการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. ๒๕๔๘ • สภาพการทำงานของพนักงานขับรถเป็นไปตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๐๓ ทวิ “ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในการปฏิบัติหน้าที่ขับรถในรอบยี่สิบสี่ชั่วโมง ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถปฏิบัติหน้าที่ขับรถติดต่อกันเกินสี่ชั่วโมงนับแต่ขณะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ขับรถแต่ถ้าในระหว่างนั้นผู้ได้รับ	• เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ผลการดำเนินการ	ความเห็นประกอบ การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
	ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถได้พักติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าครึ่งชั่วโมง ก็ให้ปฏิบัติหน้าที่ขับรถต่อไปได้อีกไม่เกินสี่ชั่วโมงติดต่อกัน” ซึ่งสอดคล้องกับกฎกระทรวงแรงงาน ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๕๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ได้กำหนดการคุ้มครองแรงงานในงานขนส่งทางบก • สภาพการจ้างของพนักงานขับรถเป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑ • พนักงานขับรถต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๐๒ และ ๑๐๓ ที่ได้กำหนดในเรื่องวินัยของพนักงานขับรถ ๒. กรมการขนส่งทางบกได้มีการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพของพนักงานขับรถอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดตั้งโรงเรียนสอนขับรถโดยสาธารณะซึ่งเป็นของราชการ ๓ แห่ง และขณะนี้เอกชนอยู่ระหว่างขอรับใบอนุญาตจัดตั้ง ๒ แห่ง นอกจากนี้ กรมการขนส่งทางบกได้จัดโครงการอบรมอย่างสม่ำเสมอทั้งช่วงก่อนใบอนุญาตหมดอายุและเมื่อใบอนุญาตหมดอายุแล้วมาต่อใบอนุญาต ๓. กรมการขนส่งทางบกได้ดำเนินการยกระดับมาตรฐานพนักงานขับรถโดยจัดทำโครงการสร้างนักขับรถมืออาชีพ ซึ่งเป็นโครงการเร่งด่วนตามนโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาการว่างงาน โดยใช้งบประมาณจากเงินกองทุนเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน ขณะนี้อยู่ระหว่างการรับสมัครผู้ที่สนใจเข้าเรียน และจะเริ่มเปิดสอนในเดือนมีนาคม ๒๕๕๒	

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ผลการดำเนินการ	ความเห็นประกอบ การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
๑.๒ มาตรฐานรถโดยสารรัฐต้องกำหนดมาตรฐานรถโดยสารสาธารณะ และมาตรฐานผู้โดยสารสาธารณะและมีกระบวนการตรวจสอบสภาพรถโดยมีการออกใบรับรองมาตรฐานเป็นระยะทุก ๓ เดือน	๑. ปัจจุบันได้มีกฎหมายบังคับใช้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว โดยกรมการขนส่งทางบกเป็นหน่วยงานรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานตัวรถตามที่กฎหมายกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำตามกฎหมายกระทรวงคมนาคม ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งและกฎกระทรวงคมนาคม ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่เป็นสาระสำคัญ ๒. กรมการขนส่งทางบกได้มีการปรับปรุงกฎระเบียบในเรื่องมาตรฐานรถโดยสารสาธารณะอย่างสม่ำเสมอ เช่น ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดส่วนประกอบของตัวถังที่เป็นกระจกของรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารที่มีเครื่องปรับอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นต้น ๓. กรมการขนส่งทางบกได้ดำเนินการศึกษาเพื่อเพิ่มมาตรฐานรถโดยสารสาธารณะให้สูงขึ้น ดังนี้ • ร่วมกับศูนย์บริการวิชาการออกแบบวิศวกรรมกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีศึกษามาตรฐานและเครื่องมือทดสอบสำหรับที่นั่งรถโดยสาร • ร่วมกับคณะวิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ศึกษาอายุการใช้งานของรถโดยสารที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย	• เห็นด้วยกับการปรับระดับมาตรฐานรถโดยสารสาธารณะให้สูงขึ้นแบบค่อยเป็นค่อยไปเพื่อทยอยการลงทุนไม่ให้สร้างภาระกับผู้ประกอบการและเป็นการส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีความสำคัญกับความปลอดภัยของรถโดยสารสาธารณะมากขึ้น ข้อสังเกต กระบวนการตรวจสอบสภาพรถปัจจุบันได้ดำเนินการตามประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบสภาพรถตามเงื่อนไขในใบอนุญาตประกอบการขนส่ง กำหนดให้รถที่นำมาใช้ทำการขนส่งเข้ารับการตรวจสอบสภาพเป็นการเพิ่มขึ้นจากเดิมที่กำหนดไว้ปีละ ๑ ครั้ง เป็นปีละ ๒ ครั้ง โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๑ ซึ่งเห็นว่าเป็นระยะเวลาที่เหมาะสมแล้วและไม่เพิ่มภาระค่าใช้จ่ายให้กับผู้ประกอบการ จึงเห็นควรมุ่งเน้นเรื่องการตรวจสอบสภาพรถให้มีคุณภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ผลการดำเนินการ	ความเห็นประกอบ การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
๑.๓ มาตรฐานพนักงานบริการ บนรถโดยสารสาธารณะ พนักงาน บริการบนรถโดยสารสาธารณะ ต้องได้รับการอบรม การตรวจสอบ ประวัติและมีข้อกำหนดว่าด้วยวินัย และมารยาท	• ร่วมกับสาขาวิศวกรรมการขนส่ง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ศึกษากำหนดมาตรฐานของ ผู้ต่อตัวถังรถโดยสาร ๔. กรมการขนส่งทางบกอยู่ระหว่างการจัดซื้อ จัดจ้างอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการตรวจสอบสภาพรถ เช่น เครื่องทดสอบการทรงตัวของรถ เครื่องทดสอบ สมรรถนะระบบห้ามล้อ เพื่อให้รถที่ผ่าน การตรวจสอบสภาพมีมาตรฐานความปลอดภัย • ปัจจุบันได้มีกฎหมายบังคับใช้เกี่ยวกับเรื่อง ดังกล่าว ดังนี้ • พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๙๖ กำหนดคุณสมบัติ และลักษณะของผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่ เป็น ผู้ประจำรถ ซึ่งกำหนดให้กรมการขนส่งทางบก จะต้องดำเนินการอบรมให้ความรู้แก่ผู้ขอรับ ใบอนุญาต ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริการ และจะต้อง ดำเนินการตรวจสอบประวัติผู้รับคำขอใบอนุญาต ดังกล่าว และในการอบรมให้ความรู้นั้น จะมีการ อบรมวิชาการปฐมพยาบาล เพื่อประโยชน์ ในการช่วยชีวิตเบื้องต้น เมื่อผู้โดยสาร เกิดอุบัติเหตุอยู่แล้ว • พนักงานประจำรถต้องปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๐๒ กำหนดวินัยของผู้ประจำรถ • กรณีพนักงานประจำรถกระทำผิดวินัย ได้มีการกำหนดบทลงโทษทางวินัยตาม พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๒๗	• เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะ ดังกล่าว

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ผลการดำเนินการ	ความเห็นประกอบ การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
๑.๔ รัฐต้องรณรงค์ให้สังคมตระหนักถึงกรณีปัญหาการละเมิดสิทธิทางเพศที่เกิดขึ้นบนรถโดยสารสาธารณะทั้งระหว่างผู้โดยสารด้วยกันเองและระหว่างพนักงานขับรถพนักงานบริการบนรถโดยสารว่าไม่ใช่เรื่องส่วนบุคคล แต่เป็นเรื่องที่สังคมต้องช่วยกันดูแลป้องกัน และช่วยเหลืออย่างทันท่วงที	• กรมการขนส่งทางบกได้จัดตั้งศูนย์คุ้มครองผู้โดยสารสาธารณะ และมีการจัดทำสติ๊กเกอร์ประชาสัมพันธ์ระบุหมายเลขโทรศัพท์สายด่วน ๑๕๘๔ เพื่อให้ผู้โดยสารขอรับความช่วยเหลือได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมงในทุกกรณี รวมถึงร้องเรียนผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน • องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพร้องเรียนได้ที่หมายเลข ๑๘๔ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง รวมถึงร้องเรียนผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน • บริษัท ขนส่ง จำกัด ร้องเรียนได้ที่กองคุ้มครองผู้โดยสาร หมายเลข ๐๒ - ๙๓๖๒๘๓๔ (ในเวลาราชการ) และศูนย์วิทยุ บริษัท ขนส่ง จำกัด หมายเลข ๐๒ - ๙๓๖๒๙๖๓ (ตลอด ๒๔ ชั่วโมง) รวมถึงร้องเรียนผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน	• เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว
๑.๕ รัฐควรปรับปรุงกฎระเบียบว่าด้วยสภาพถนนที่ปลอดภัยและจัดให้มีการตรวจสอบสภาพเป็นระยะ ๆ	๑. กรมทางหลวงมีภารกิจหน้าที่รักษามาตรฐานความสามารถในการให้บริการของโครงข่ายทางหลวง และสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้ทางหลวง ซึ่งกรมทางหลวงได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาสภาพถนนให้มีความปลอดภัย เช่น มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนของกรมทางหลวงโดยมีวิศวกรใหญ่ด้านอำนวยความปลอดภัยเป็นประธานซึ่งมีอำนาจหน้าที่สำคัญในการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติระบบตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนให้มีมาตรฐานสอดคล้องกับมาตรฐานสากล นอกจากนี้ได้จัดโครงการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนน (Road Safety Audit) เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ จะเริ่มดำเนินการในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลรวมถึงภาคกลางบางส่วน	• เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ผลการดำเนินการ	ความเห็นประกอบ การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
	๒. กรมทางหลวงชนบทมีภารกิจหน้าที่วิจัยและพัฒนางานก่อสร้างทาง บูรณะ และบำรุงรักษาทางหลวงชนบทและจัดทำมาตรฐาน ข้อกำหนดทางหลวงชนบท ตลอดจนกำกับและตรวจสอบเพื่อให้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานและข้อกำหนด ซึ่งกรมทางหลวงชนบทได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาสภาพถนนให้มีความปลอดภัย เช่น การจัดทำระบบวิศวกรรมความปลอดภัยทางถนน (Road Safety Management System) เพื่อทำการตรวจสอบและวิเคราะห์สายทางในความรับผิดชอบ โดยจัดทำเป็นดัชนีชี้วัดสภาพความปลอดภัยของถนนแต่ละสายเพื่อจัดลำดับความสำคัญในการปรับปรุงแก้ไขจุดอันตรายและได้จัดสรรงบประมาณเพื่อแก้ไขปรับปรุงจุดอันตรายตามข้อมูลจากการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนน ๓. ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๑ สำนักนโยบายและแผนการขนส่งและจราจรได้ดำเนินโครงการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคลากรด้าน ความปลอดภัยบนท้องถนน หลักสูตรการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนน (Road Safety Audit) จำนวนทั้งสิ้น ๒,๕๐๐ คน ให้กับ กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท การทางพิเศษแห่งประเทศไทย องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นบุคลากรที่มีหน้าที่หลักเกี่ยวกับการวางแผนการออกแบบก่อสร้างและบำรุง รักษาถนน ให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการของการตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนและสามารถนำไปใช้ในการตรวจสอบ ปรับปรุง และแก้ไขถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบให้มีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น	

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ผลการดำเนินการ	ความเห็นประกอบ การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
๑.๖ รัฐต้องสนับสนุนส่งเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้ประกอบการให้ตระหนักถึงการปฏิบัติตัวของผู้โดยสาร และสร้างความเข้าใจให้ผู้โดยสารปฏิบัติตัวให้ปลอดภัยขณะเดินทางโดยสารรถสาธารณะ	๔. ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ สำนักนโยบายและแผนการขนส่งจราจรได้จัดทำโครงการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านความปลอดภัยทางถนนหลักสูตรการแก้ไขจุดอันตราย (Blackspot Treatment Process) เพื่อถ่ายทอดความรู้แก่ผู้ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานทาง โดยให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ แนวทาง และวิธีดำเนินการแก้ไขจุดอันตรายบนถนน ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการส่งเสริมความปลอดภัยจากการขนส่ง และจราจรทางถนน เพิ่มมากขึ้นอันเป็นการช่วยลดปัญหาอุบัติเหตุจราจรทางถนน เพิ่มความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนและลดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนทั่วไปจากอุบัติเหตุจราจร • กรมการขนส่งทางบก ได้จัดทำสื่อ VCD ในเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัยขณะโดยสาร ซึ่งจะแสดงถึงการปฏิบัติตัวของผู้โดยสารเมื่ออยู่บนรถโดยสารสาธารณะ เช่น การคาดเข็มขัดนิรภัย การใช้อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยในกรณีฉุกเฉิน เช่น ค้อนทุบกระจก การเปิดประตูฉุกเฉิน และขอความร่วมมือกับผู้ประกอบการให้เปิดให้ผู้โดยสารชมเมื่อเริ่มเดินทาง • บริษัท ขนส่ง จำกัด มีการให้คำแนะนำในการปฏิบัติตัวของผู้โดยสารโดยหลังตัวโดยสารจะแสดงข้อมูลดังกล่าวไว้	• เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ผลการดำเนินการ	ความเห็นประกอบ การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
๒. การพัฒนามาตรฐานที่ปลอดภัยของรถโดยสารสาธารณะ ๒.๑ สนับสนุน สร้างแรงจูงใจและช่วยลดค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงมาตรฐานรถที่ปลอดภัยทั้งนี้ โดยสนับสนุนให้องค์กรของผู้ประกอบการและองค์กรของพนักงานได้มีส่วนร่วมในการควบคุมและพัฒนามาตรฐานจัดทำแนวทางหรือข้อปฏิบัติที่ดี ๒.๒ การใช้มาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการสามารถพัฒนาคุณภาพรถโดยสารสาธารณะ จัดสรรเงินจากภาษีน้ำมัน หรือกองทุนอื่นของรัฐให้ผู้ประกอบการกักยืมระยะยาวในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ๒.๓ การบังคับใช้กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมให้เกิดมาตรฐานรถโดยสารสาธารณะที่มีอยู่ในขณะนี้อย่างเข้มงวดจริงจัง	• กรมการขนส่งทางบกได้จัดทำโครงการยกระดับมาตรฐานรถโดยสารประจำทางและโครงการรถโดยสารไม่ประจำทาง ๕ ดาว และ ๔ ดาว โดยรถโดยสารที่มีการพัฒนาได้มาตรฐานและผ่านการประเมิน จะได้หนังสือรับรองและได้รับแรงจูงใจ เช่น การช่วยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมาใช้บริการ การได้รับสิทธิพิเศษในการพิจารณาขอรับใบอนุญาตประกอบการขนส่งในเส้นทางสายใหม่ การได้รับสิทธิพิเศษ ในการนำรถเข้าตรวจสภาพรถปีละ ๒ ครั้ง เป็นปีละ ๑ ครั้ง ปัจจุบันได้มีการนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยดำเนินโครงการต่างๆ เช่น โครงการระบบตรวจจับรถยนต์ฝ่าฝืนสัญญาณไฟจราจรอัตโนมัติ (Red Light Camera) ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยติดตั้งระบบตรวจจับรถยนต์ฝ่าฝืนสัญญาณไฟจราจรที่ทางแยกสำคัญ เพื่อควบคุมอำนวยความสะดวกให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและลดอุบัติเหตุที่เกิดจากการฝ่าฝืนสัญญาณไฟจราจร	• เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว • เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว ซึ่งการสนับสนุนของรัฐบาลจะทำให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนที่ลดลงเพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพรถโดยสารสาธารณะและการบริการให้สูงขึ้น • เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว ข้อเสนอแนะ รัฐบาลควรสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์ที่จำเป็นในการควบคุมและบันทึกความเร็วของรถโดยสารสาธารณะ

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ผลการดำเนินการ	ความเห็นประกอบ การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
๓. รัฐควรปรับปรุงระบบการเดินรถให้เป็นธรรมโดยให้ความสำคัญกับระบบการให้สัมปทานเดินรถที่เป็นธรรม อย่างน้อยมีผู้ประกอบการตั้งแต่ ๒ รายขึ้นไปในทุกเส้นทาง ผู้ประกอบการที่ได้สัมปทานเส้นทางที่มีผู้โดยสารมากอาจช่วยรับสัมปทานเส้นทางที่มีผู้โดยสารน้อยเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดบริการที่เป็นธรรม		๑. ข้อเสนอให้สัมปทานเดินรถกับผู้ประกอบการตั้งแต่ ๒ รายขึ้นไปในทุกเส้นทางจะมีปัญหาต่อการเดินรถโดยสารในเส้นทางต่างๆ เนื่องจากได้มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดไว้ดังนี้ • คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๖ ให้องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพเป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทางทั้งเส้นทางหมวด ๑ และเส้นทางหมวด ๔ ในเขตกรุงเทพมหานครรวมทั้งเส้นทางที่เชื่อมติดต่อกันระหว่างกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสมุทรปราการ ยกเว้นเส้นทางหมวด ๔ เส้นทางใดที่องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพไม่อาจดำเนินการได้ก็ให้เสนอคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางเป็นผู้พิจารณาอนุมัติเป็นรายๆ ไป • คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๒ ให้บริษัทขนส่ง จำกัดรับผิดชอบการเดินรถโดยสารต่างจังหวัด โดยรับรถเอกชนที่เดินรถอยู่แล้วเข้าร่วมด้วย

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ผลการดำเนินการ	ความเห็นประกอบ การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
		๒. ข้อเสนอให้สัมปทานเดินรถกับผู้ประกอบการตั้งแต่ ๒ ราย ขึ้นไป ในทุกเส้นทาง จะมีผลทำให้เกิดการแข่งขันในการขนส่งผู้โดยสาร และส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุ ๓. ในทางปฏิบัติองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพและบริษัทขนส่ง จำกัด จะเป็นหน่วยงานของรัฐในการดำเนินนโยบายชะลอความเดือดร้อนของประชาชนในการขึ้นราคาค่าโดยสารรถโดยสารประจำทาง ๔. การออกใบอนุญาตในทุกเส้นทาง กรมการขนส่งทางบก โดยคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกได้กำหนดเงื่อนไขที่จะให้ผู้ประกอบการขนส่งและประชาชนได้รับความเป็นธรรมอยู่แล้ว ข้อสังเกต ปัจจุบันมีรถโดยสารผิดกฎหมายเดินรถทับเส้นทางกับรถโดยสารสาธารณะเป็นจำนวนมาก เช่น รถตู้โดยสารผิดกฎหมาย เป็นต้น
๔. รัฐต้องตรากฎระเบียบกำหนดมาตรฐานการประกันภัยผู้เสียหายจากรถโดยสารสาธารณะเมื่อเกิดอุบัติเหตุ ต้องมีระบบการบำบัดเยียวยาทันทีที่ประสบภัยโดยไม่ต้องรอกระบวนการสืบสวนเพื่อพิสูจน์ผิดถูก และมีการดูแลรักษากรณีบาดเจ็บจนกว่าจะหายดี การชดเชยกรณีเสียชีวิต ซึ่งไม่ควรต่ำกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาทต่อราย	ปัจจุบันตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้มีข้อกำหนดในการเยียวยาผู้ที่ประสบภัยจากรถทันที โดยไม่ต้องพิสูจน์ผิดถูก และผู้ที่ได้รับบาดเจ็บที่ประสบภัยจากรถสามารถที่จะเรียกร้องค่าใช้จ่ายที่จำเป็น เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าปลงศพ จากบริษัทกลางได้ทันทีและในกรณีที่มีการเสียชีวิตจะมีการจ่ายค่าชดเชยให้รายละเอียด ๑ แสนบาท กรณีที่จะมีการเรียกร้องค่าเสียหายสูงกว่านั้น ผู้เสียหายจะต้องไปดำเนินการฟ้องร้องต่อไป	• เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ผลการดำเนินการ	ความเห็นประกอบ การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
๕. รัฐต้องจัดตั้งส่วนงานที่รับเรื่องร้องเรียนจากผู้โดยสาร หรือจัดกระบวนการให้ผู้โดยสารมีส่วนร่วมในการพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยของรถโดยสารสาธารณะ	ปัจจุบันมีส่วนงานที่รับเรื่องร้องเรียน ดังนี้ • กรมการขนส่งทางบกมีฝ่ายเปรียบเทียบเพื่อรับเรื่องร้องเรียนจากผู้โดยสารสาธารณะมาดำเนินการ โดยร้องเรียนได้ที่หมายเลขสายด่วน ๑๕๘๔ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง รวมถึงร้องเรียนผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน • องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพร้องเรียนได้ที่หมายเลข ๑๘๔ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง รวมถึงร้องเรียนผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน • บริษัท ขนส่ง จำกัด ร้องเรียนได้ที่กองคุ้มครองผู้โดยสาร หมายเลข ๐๒ – ๙๓๖๒๘๓๔ (ในเวลาราชการ) และ ศูนย์วิทยุ บริษัท ขนส่ง จำกัด หมายเลข ๐๒ – ๙๓๖๒๙๖๓ (ตลอด ๒๔ ชั่วโมง) รวมถึงร้องเรียนผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน และได้มีการสำรวจความพึงพอใจของผู้โดยสารเพื่อให้ผู้โดยสารมีส่วนร่วมในการพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยอีกด้วย • สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ร้องเรียนได้ที่หมายเลข ๑๑๖๖	• เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว
๖. รัฐควรส่งเสริมสิทธิของผู้ใช้บริการรถโดยสารสาธารณะ และการเข้าถึงสิทธิของผู้ใช้บริการ โดยตรากฎระเบียบว่าด้วยสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้โดยสารประกอบด้วยสิทธิพื้นฐาน ๑๐ ข้อ	๑. ปัจจุบันในเรื่องสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้โดยสารได้มีกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้วเป็นส่วนใหญ่ เช่น กรณีผู้ให้บริการมีสิทธิที่จะรับข้อมูลข่าวสาร คำพรรณนา คุณภาพเกี่ยวกับการบริการ ความเป็นธรรมในด้านสัญญาได้กำหนดไว้ในมาตรา ๓๑ ให้ผู้ประกอบการขนส่งจะต้องจัดให้มีประกาศเกี่ยวกับเวลาของการเดินรถ อัตราค่าโดยสาร การปฏิบัติผิดไปจากประกาศ มีโทษปรับและมาตรา ๗๑ รถที่นำมาใช้ให้บริการกับผู้โดยสารจะต้องมีความมั่นคงปลอดภัยมีอุปกรณ์ส่วนควบถูกต้อง เป็นต้น ๒. สำหรับสิทธิพื้นฐานในข้ออื่นๆ ได้มีการกำหนดไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว	• เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว ข้อเสนอแนะ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคมจะดำเนินการมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ให้ผู้โดยสารได้ทราบสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้โดยสารอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ผลการดำเนินการ	ความเห็นประกอบ การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
๗. รัฐต้องตรากฎระเบียบว่าด้วยมาตรฐานรถที่ปลอดภัยที่ทางราชการจะเช่าหรือซื้อเพื่อใช้ในราชการ ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของข้าราชการหรือผู้เข้าร่วมกิจกรรมของส่วนราชการ และเพื่อให้ส่วนราชการเป็นหน่วยงานที่เป็นผู้นำในการพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยของรถโดยสารสาธารณะ		กรณีที่ทางราชการจะเช่าหรือซื้อรถซึ่งตามกฎหมายรถที่จะนำมาจดทะเบียนและใช้งานได้นั้นจะต้องผ่านการตรวจมาตรฐานรถให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดอยู่แล้วซึ่งมีกฎหมายบังคับใช้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้ • กรมการขนส่งทางบกเป็นหน่วยงานรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานตัวรถตามที่กฎหมายกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำตามกฎหมายกระทรวงคมนาคม ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่ง และกฎกระทรวงคมนาคม ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่เป็นสาระสำคัญ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๒

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงคมนาคม
ร่วมกับหน่วยงานและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กระทรวงมหาดไทย
กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพลังงาน
กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคและผู้ประกอบการรถโดยสาร

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ร.ลคร.
ผอ.สวค.
ผอ.กล่ม. (1) ๗๗๕๔ ๗ พค. ๕๒
จวค.
บันทึกข้อมูล.